

รายงานสรุปการรับคณะ
ครูโรงเรียนตรุณสิกขาลัย (หลักสูตรสร้างแรงบันดาลใจ)
ณ โครงการพัฒนาดอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงราย
ระหว่างวันที่ 2 – 4 พฤษภาคม 2561

1. ข้อมูลคณะ

ที่มาและความสำคัญ	- ติดต่อผ่านคุณพิมพ์พรรณ ดิศกุล ณ อยุธยา - โรงเรียนตรุณสิกขาลัยก่อตั้งโดย คุณพารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา และคุณเบงกอก เขาวินชัยยืน โดยได้รับการสนับสนุนและความร่วมมือระหว่างมูลนิธิไทยคม มูลนิธิศึกษาพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี The Media Lab of MIT ในฐานะโครงการโรงเรียนนำร่องที่จะผลิตครูยุคใหม่และมีแนวทางจัดการศึกษาแบบ Constructivism ให้กับผู้เรียน - โรงเรียนมีกำหนดการจัดกิจกรรมทัศนศึกษาให้กับคณะครูเป็นประจำทุกปี ในปีนี้ได้รับคำแนะนำจากคุณพารณและคุณพิมพ์พรรณ ให้มาที่โครงการพัฒนาดอยตุงฯ เพื่อศึกษาดูงานด้านการพัฒนา สร้างแรงบันดาลใจให้กับครู - ส่วนงานการศึกษาของโครงการพัฒนาดอยตุงฯ คาดหวังจะนำคณะครูในโรงเรียนในพื้นที่โครงการพัฒนาดอยตุงฯ ไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับโรงเรียนตรุณสิกขาลัยในอนาคต
วัตถุประสงค์	- เพื่อเรียนรู้งานพัฒนาของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ และโครงการพัฒนาดอยตุงฯ - เพื่อสร้างแรงบันดาลใจในการทำงานให้กับครูที่มาดูงาน - ทัศนศึกษา พักผ่อน
ระดับเนื้อหา	3
องค์ประกอบ	- นำโดย คุณณภพพรณ พรหมสุนทร ผู้อำนวยการฝ่ายสนับสนุนการบริหาร และครู รวมทั้งสิ้น 48 คน (รายชื่อตามภาคผนวก 1) - ผู้ประสานงาน คุณมีชัย จันทรโพธิ์
เจ้าหน้าที่รับคณะ	- ผู้บรรยายหลัก คุณณัฏฐวรรค์ ชันดีสิทธิ์ - ผู้ประสานงานมูลนิธิฯ และจนท.ร่วมรับคณะ - นายถวิล คำเสาร์ - นางสาวกนกวรรณ รัชตัญญูทิพย์

2. กำหนดการคณะ

กำหนดการศึกษาดูงาน

คณะครูโรงเรียนตรุษสิกขาลัย

ณ โครงการพัฒนาดอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อ.แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย

วันที่ 2 - 4 พฤษภาคม 2561

วันที่/เวลา	กำหนดการ
วันที่ 1 วันพุธที่ 2 พฤษภาคม 2561	
เช้า	เดินทางจากท่าอากาศยานดอนเมือง กรุงเทพมหานครไปยังท่าอากาศยานนานาชาติแม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย Nok Air DD8714 (07.20 – 08.30)
08.45-09.15	เดินทางไปยังวัดร่องขุน ต.ป่าอ้อดอนชัย อ.เมือง จ.เชียงราย
09.15 – 11.30	เยี่ยมชมหอศิลป์ และโรงปั้น วัดร่องขุน
11.30 – 12.30	รับประทานอาหารกลางวัน (ตามอัธยาศัย)
12.30 – 13.00	เดินทางไปยังอุทยานศิลปวัฒนธรรมแม่ฟ้าหลวง
13.00 - 14.30	ฟังบรรยายเกี่ยวกับเรื่องราวจุดเริ่มต้นของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ และเยี่ยมชมอุทยานศิลปวัฒนธรรมแม่ฟ้าหลวง
14.30 – 15.30	เดินทางไปยังโครงการพัฒนาดอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ต.แม่ฟ้าหลวง อ.แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย
15.30 – 16.00	ศึกษาดูงานศูนย์ข้อมูลโครงการพัฒนาดอยตุงฯ ณ ห้องประชุมอดิโตนเรียม "การพัฒนาที่มีประสิทธิผล ต้องเริ่มจาก "ข้อมูลจริง" และ "การพัฒนาต้องวัดผลได้" โดยการวัดผลอย่างต่อเนื่อง" - การสำรวจข้อมูลสภาพเศรษฐกิจ – สังคมเพื่อออกแบบกิจกรรมการพัฒนาและการบริหารจัดการการใช้พื้นที่อย่างเหมาะสม - การสำรวจพื้นที่โดยใช้ GPS และการรับรองจากชุมชน - การใช้เอกสารสิทธิ์อย่างไม่เป็นทางการสร้างความเป็นเจ้าของพื้นที่ - การสำรวจข้อมูลประจำปี และความต่อเนื่องในการติดตามประเมินผล - ตัวชี้วัดผลการพัฒนาโดยใช้คนเป็นศูนย์กลาง การพัฒนาต้องวัดผลได้
16.00 – 17.00	พูดคุยกับชาวบ้านอาวุโส ถึงวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ก่อนโครงการเข้ามา ดอยตุงในอดีต

วันที่/เวลา	กำหนดการ
17.00 – 18.00	เช็คอินเข้าที่พัก และพักผ่อนตามอัธยาศัย
18.00 – 19.00	อาจารย์อุทัย มงคลสิน อดีตครูโรงเรียนชาแฮงพัฒนาโครงการพัฒนาโดยตุงฯ พุดคุยแลกเปลี่ยนกับคณะครูตรุณสิกขาลัย ณ ศาลาลีลาวดี
19.00 – 20.00	รับประทานอาหารค่ำ
20.00 – 21.00	กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สรุปบทเรียนประจำวัน Reflection
วันที่ 2 วันพฤหัสบดีที่ 3 พฤษภาคม 2561	
07.00 – 08.00	รับประทานอาหารเช้า ณ ศาลาลีลาวดี
08.00 – 08.10	เดินทางไปยังแปลงปลูกป่าเศรษฐกิจ นวัตกรรม 1
08.10 – 09.00	ศึกษาดูงานแปลงปลูกป่าเศรษฐกิจ แมคคาเดเมีย กาแฟอาราบิก้าโดยตุง และ โรงงานแปรรูปแมคคาเดเมีย "ความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน มูลนิธิฯ และชุมชน เพื่อให้คนกับป่าอยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืน - บริษัทนวัตกรรม จำกัด ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ.2532 เป็นความร่วมมือกับภาคเอกชน ดำเนินการปลูกป่าเศรษฐกิจในพื้นที่โครงการพัฒนาโดยตุงฯ โดยเลือกพืชที่ผลผลิตมีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงสามารถนำไปแปรรูปและเพิ่มมูลค่าได้อย่างต่อเนื่อง สามารถสร้างรายได้ให้คนดูแลในระยะยาว พืชเศรษฐกิจที่โครงการพัฒนาโดยตุงฯ เลือกมาส่งเสริมคือ กาแฟพันธุ์อาราบิก้า และแมคคาเดเมีย ปัจจุบันกลายเป็นต้นแบบของการดำเนินธุรกิจเพื่อสังคม " • การพัฒนาเชิงพื้นที่ • ป่าเศรษฐกิจ การเพิ่มมูลค่า และห่วงโซ่การเพิ่มมูลค่า • บูรณาการการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม • ความร่วมมือ PPP รัฐ เอกชน ชุมชน; CSR
09.00 – 09.20	เดินทางไปยังศูนย์ผลิตและจำหน่ายงานมือ
09.20 – 11.30	ศึกษาดูงานศูนย์ผลิตและจำหน่ายงานมือ "การสร้างงานสร้างอาชีพ - ศูนย์ฝึกอาชีพด้านหัตถกรรม ก่อตั้งขึ้นมาเพื่อให้ชาวบ้านมีรายได้ที่มั่นคง พอเพียง โดยการต่อยอดจากภูมิปัญญาเดิมของชาวบ้าน และเสริมในสิ่งที่ขาด โดยการให้วัตถุดิบที่มีคุณภาพ อุปกรณ์ที่ได้มาตรฐานเหมาะสมกับการทำงาน ตรวจสอบคุณภาพทุกขั้นตอนสำคัญคือผลิตภัณฑ์ต้องออกแบบตามที่ลูกค้าหรือตลาดต้องการ และชาวบ้านเองจะได้เรียนรู้การทำงานจากการปฏิบัติจริงด้วยตัวเอง เป็นการพัฒนาทักษะความชำนาญเพิ่มขึ้นไปอีกด้วย ซึ่งประกอบไปด้วย โรงงานทอผ้า เย็บผ้าและ โรงงานคั่วกาแฟโดยตุง เป็นการพัฒนาลูกกลางน้ำ" • การพัฒนาอย่างมีส่วนร่วมและการสร้างงานสร้างอาชีพให้คนในพื้นที่ (ผู้หญิง คนแก่ กลุ่มเสี่ยง)

วันที่/เวลา	กำหนดการ
	• การเพิ่มมูลค่า การสร้างแบรนด์ ใช้ตลาดนำ และมาตรฐานการผลิต • การบริหารจัดการและกระจายความเสี่ยง • ความร่วมมือภาครัฐ เอกชน ชุมชน และธุรกิจเพื่อสังคม
11.30 – 12.00	เดินทางไปยังครัวตำหนัก
12.00 – 13.00	รับประทานอาหารกลางวัน ณ ครัวตำหนัก
13.00 – 13.15	เดินทางไปยังองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ฟ้าหลวง อ.แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย
13.15 – 14.45	พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ได้รับผลประโยชน์จากโครงการพัฒนาโดย ตุงฯ ผู้นำและผู้บริหาร อบต. แม่ฟ้าหลวง • ชาวบ้านได้อะไรจากการพัฒนา • ชุมชนบริหารจัดการตัวเอง และแผนสำหรับอนาคต • บุคลากรแนวทางการพัฒนา รัฐบาลท้องถิ่นวางแผนการพัฒนาที่ตอบโจทย์ชุมชน
14.45 – 15.00	เดินทางไปยังพระตำหนักดอยตุง
15.00 - 15.45	ชมพระตำหนักดอยตุง "พระตำหนักดอยตุงเป็นที่ประทับและที่ทรงงานของสมเด็จพระเจ้า เพื่อพระองค์จะได้สังเกตและทำงานพัฒนาอย่างใกล้ชิด “บ้านที่ดอยตุง” เกิดจากพระราชกระแสรับสั่ง “ถ้าไม่มีโครงการพัฒนา ดอยตุงฯ ฉันจะไม่สร้างบ้านอยู่ที่นี่” พระตำหนักดอยตุงจึงเป็นสัญลักษณ์แสดงความเรียบง่ายและการทรงงานหนักเพื่อพสกนิกรของพระองค์"
15.45 – 17.00	ชมหอแห่งแรงบันดาลใจ "เรื่องราวของราชสกุลมหิดล ผ่านพระราชจริยวัตร ปรัชญา และหลักการทรงงานที่เรียบง่าย พระวิริยะอุตสาหะ ที่มุ่งพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีของคนไทย และสร้างประโยชน์สุขแก่แผ่นดิน ที่ต่างทรงเป็นแรงบันดาลใจให้กันและกัน เพื่อให้คนไทย โดยเฉพาะคนรุ่นใหม่ ได้เรียนรู้และเข้าใจ บทบาทของราชสกุลมหิดล ที่มีต่อคนไทยและแผ่นดิน อีกทั้งสร้างแรงบันดาลใจ และจุดประกาย ให้ผู้ที่มาเยี่ยมชมคิดดี มุ่งมั่นประพฤติดี ปฏิบัติดี เพื่อประโยชน์ของส่วนรวมต่อไป"
17.00 – 18.00	พักผ่อนตามอัธยาศัย
18.00 – 19.00	รับประทานอาหารเย็น อาจารย์อุทัย มงคลสิน ร่วมรับประทานอาหารเย็นกับคณะ และร่วมกิจกรรม Reflection
19.00 – 20.30	กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สรุปบทเรียนประจำวัน Reflection

วันที่ 3 วันศุกร์ที่ 4 พฤษภาคม 2561	
07.00 – 08.00	รับประทานอาหารเช้า เช็กเอาท์
08.00 – 08.10	เดินทางไปยังห้องประชุม VIP อาคารอเนกประสงค์
08.30 - 11.30	ฟังบรรยายสรุปการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก และเยาวชน ทั้งในโรงเรียน และนอกโรงเรียน
11.30 - 12.30	ฟังบรรยายสรุปเรื่องการพัฒนาตามตำราแม่ฟ้าหลวง และโครงการขยายผล
12.30 – 13.30	เดินทางไปยังหอฝึก อุทยานสามเหลี่ยมทองคำ
13.30 – 14.15	รับประทานอาหารกลางวัน ณ ห้องอาหารเกรทเธอร์แม่โขงลอร์ดจ
14.15 – 16.00	ศึกษาดูงานหอฝึก อุทยานสามเหลี่ยมทองคำ
16.00 – 17.15	เดินทางไปยังสนามบินเชียงราย / Check in
18.25 – 19.40	เดินทางกลับกรุงเทพฯ โดยสายการบิน Nok Air เที่ยวบิน DD 8723 เวลา 18:25-19:40 น. โดยสวัสดิภาพ

3. สรุปเนื้อหาการเรียนรู้ของคณะ

ความคาดหวังของคณะในการดูงาน

- สมเด็จพระเจ้า ประวดีตอยตุง
- วิถีชีวิตชาวบ้าน วัฒนธรรมชนเผ่า เขาอยู่กันอย่างไร
- แรงบันดาลใจในการทำงาน
- การบริหารจัดการโครงการและทำงานกับคนอย่างไร
- กระบวนการผลิตแมคคาเดเมีย
- ธรรมชาติสวยงาม สุข สงบ ผ่อนคลาย
- พักผ่อน ชิลๆ ท่องเที่ยว (คณะตอบชื่อนี้มากที่สุด)

วันที่ 1 วันพุธที่ 2 พฤษภาคม 2561

- เยี่ยมชมวัดร่องขุน

คณะดูงานหอศิลป์ และโรงปั้น วัดร่องขุน (คณะประสานงานเอง)

- เยี่ยมชมอุทยานศิลปะวัฒนธรรมแม่ฟ้าหลวง

นายอรรถพล เลาวยนิจ ผู้จัดการอุทยานศิลปะวัฒนธรรมแม่ฟ้าหลวงเล่าถึงความเป็นมาของสถานที่ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อ “ปลูกคน” ให้โอกาสกับเด็กชาวเขาได้มีการศึกษาและช่วยเหลือตัวเองได้

- ศึกษาฐานศูนย์ข้อมูลโครงการพัฒนาตอยตุงฯ

นายรัฐกร สวัสดิ์แดง บรรยายศูนย์ข้อมูล และการเก็บข้อมูลตอยตุงต้องเริ่มจาก "ข้อมูลจริง" และ "การพัฒนา ต้องวัดผลได้" โดยการวัดผลอย่างต่อเนื่อง

ประเด็นคำถาม – ตอบ

ลำดับ	คำถาม	คำตอบ
1.	เก็บข้อมูลทุกปีใช่ไหม	- เก็บทุกปี ในช่วงเดือนมีนาคม-เมษายน ของทุกปี จะได้วัดผลการทำงาน และใช้เป็นข้อมูลในการทำแผนพัฒนาปีต่อไปได้
2.	มีประชากรเพิ่มมากไหม	- ไม่มาก ส่วนใหญ่เป็นคนที่แต่งงานเข้ามา
3.	ทำไมคนที่นี่จึงนิยมทำอาชีพรับจ้าง	- อาชีพรับจ้างมีความหมายรวมค่อนข้างกว้าง มีทั้งที่ทำงานต่างประเทศ ต่างจังหวัด และในโครงการพัฒนาตอยตุงฯ ด้วย - การไปรับจ้างทำงานต่างประเทศทำให้ชาวบ้านได้เงินก้อนสะสมเป็นเงินทุนเพื่อลงทุน หรือซื้อสินทรัพย์ได้
4.	สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่เป็นอย่างไร	- เรื่องนี้ไม่มีแล้ว แต่มีเรื่องเส้นทางผ่านยาเสพติด เช่น ยาบ้า เฮโรอีน คนที่ขนจะเป็นคนจากประเทศเพื่อนบ้าน ใช้วิธีการแบกเดินผ่านป่า ผ่านลำห้วย ข้ามไปมา
5.	มีชนเผ่าอื่นอพยพเข้ามาอยู่ใหม่บ้างไหม	- ไม่มี คนที่นี่เป็นคนชนเผ่าดั้งเดิมที่อยู่กันมาตั้งแต่แรก

6.	วัฒนธรรมชนเผ่ายังมีให้เห็นอยู่หรือไม่ หรือถูกกลืนไปหมดแล้ว	- มีทั้ง 2 อย่าง ส่วนมากยังคงรักษาวัฒนธรรมไว้ ที่เปลี่ยนแปลงบ้างก็คือชนเผ่าที่นับถือบรรพบุรุษ ได้เปลี่ยนมานับถือศาสนาคริสต์ และพุทธ แต่พิธีกรรมหลายอย่างก็ยังคงมีอยู่ ปรับให้เข้ากับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป
7.	คนรุ่นใหม่ที่ย้ายออกไปอยู่ข้างนอกถือเป็นปัญหาหรือไม่	- เป็นเรื่องปกติ คนออกไปนอกพื้นที่เพื่อไปหารายได้ สุดท้ายก็ยังคงกลับมาอยู่บ้าน มีบ้างที่ย้ายออกไปแต่ไม่มาก - อยู่ที่นี่มีทุนการศึกษา มีอาชีพทำในโครงการฯ
8.	คนที่นี่ใช้โทรศัพท์มือถือ และ อินเทอร์เน็ตเหมือนคนกรุงเทพฯ หรือไม่	- เหมือนกัน

- พูดคุยกับชาวบ้านอาวูโส ถึงวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ก่อนโครงการเข้ามา

พูดคุยแลกเปลี่ยนกับผู้อาวูโสโดยตรง นายชำนาญ อภิสุนทรกุล นายชาญชัย จิรวัดนาการ และนางเพ็ญณี พรหมบุตร

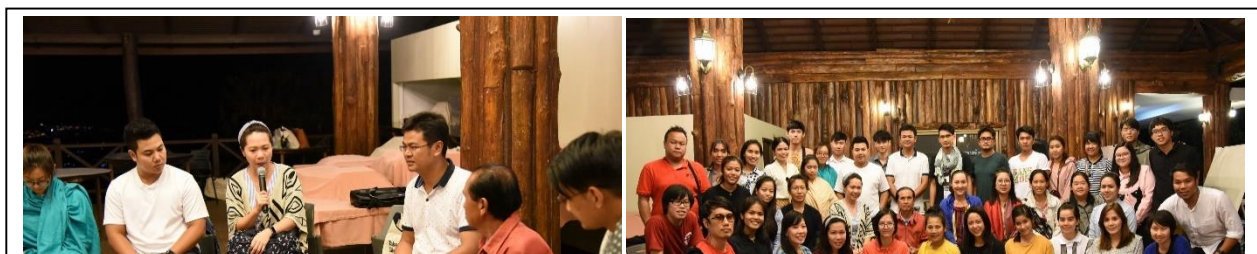
ประเด็นคำถาม – ตอบ

ลำดับ	คำถาม	คำตอบ
1.	ชนเผ่ามีภาษาเขียนหรือไม่	- ภาษาอาข่า ลาหู่ ไม่มีภาษาเขียน เฉพาะภาษาไทยใหญ่มีภาษาเขียน
2.	ป่าไผ่ประกอบอาชีพอะไร	- เลี้ยงหมู ทำเกษตรพอเพียง เคยไปทำงานที่ไต้หวัน แต่ไม่ดีเหมือนอยู่ประเทศไทย
3.	อะไรเป็นจุดเปลี่ยนที่ทำให้ครอบครัวป่าไผ่เลิกค้าอาวุธสงคราม	- ตอนที่โครงการฯ เริ่มเข้ามาเก็บข้อมูลชาวบ้าน ความเครียดคิดว่าหนีไปพม่าแต่ก็กลัวจะถูกฆ่า รู้ว่าถ้าจะอยู่ในประเทศไทยต่อก็ต้องเลิกทำอาชีพนี้จึงวางมือ
4.	ทำไมลูกชาวยุ้ยจึงอพยพจากประเทศจีนมาที่นี่	- พ่อเล่าให้ฟังว่าครอบครัวถูกทางการจีนใส่ความ เนื่องจากประกอบอาชีพค้าขาย มีฐานะ เกรงจะกลายเป็นกลุ่มอิทธิพลที่มีอำนาจแข็งขึ้นต่อรัฐบาล พ่อของลุงจึงตัดสินใจพาครอบครัวหนีมาอยู่พม่าลาว แล้วจึงย้ายมาอยู่ที่ไทยในที่สุด
5.	ลูกชาวยุ้ยประกอบอาชีพอะไร	- ปลูกชาอู่หลง ถั่วดาวอินคา มา 3 ปีแล้ว และขับรถสองแถวสีม่วง รับส่งนักท่องเที่ยวขึ้นดอยตุง
6.	ตอนลุงชานาญสูบฝิ่นรู้สึกอย่างไร	- สูบแล้วสบายใจ - สูบแล้วขี้เกียจ ไม่อยากทำอะไร อยากนอนอย่างเดียว ผอมไม่มีแรง - ตั้งแต่สมัยนั้นฝิ่นก็มีราคาแพงแล้ว ปลูกฝิ่น สูบฝิ่น ข้าวไม่พอกิน
7.	ตอนเลิกฝิ่นรู้สึกอย่างไร หลังจากสูบมาตั้ง 21 ปี	- ไปบำบัดที่ศูนย์บำบัดฝิ่น - 7 วันแรกลำบากมาก ปวดหัว ปวดหลัง ที่ศูนย์มีหมอให้กินยา มีตำรวจ ทหาร มาร่วมกันเฝ้า 3,000 คน มีการฝึกอาชีพ สอนปลูกกาแฟ
8.	ตอนนี้ร่ำรวยจากการปลูกกาแฟหรือยัง	- รายได้พอดี ๆ ปลูกกาแฟรายได้ดีกว่าปลูกฝิ่น 2-3 เท่าตัว
9.	โครงการฯ เข้ามาสร้างความเปลี่ยนแปลงหลายอย่าง สร้างความ	- ไม่ยาก โครงการฯ มาช่วยเหลือ สมัยก่อนเราไม่ทางเลือก ไม่รู้จะทำอะไร ทำอะไรก็ไม่พอกิน พอมีคนมาช่วยก็ดีขึ้น

	ยากลำบากในการปรับตัวของชาวบ้านหรือไม่	
10.	ตอนเจ้าหน้าที่ลงไปเก็บข้อมูลในช่วงแรกชาวบ้านรู้สึกอย่างไร ยอมให้ข้อมูลหรือไม่	- ตอนแรกก็ไม่บอก เวลาถูกถามก็ว่าไม่มี - ชาวบ้านเบื่อบ้างเพราะในอดีตมีหน่วยงานเข้ามาเอาเปรียบชาวบ้าน เวลามาก็ทำให้ชาวบ้านต้องหาเลี้ยงรับรอง ฆ่าหมูฆ่าไก่มาทำอาหารเลี้ยง แต่ไม่เห็นทำประโยชน์อะไรให้ชาวบ้าน
11.	ทำไมชาวบ้านจึงเปิดใจให้กับโครงการฯ	- มีชาวบ้านในหมู่บ้าน ที่เป็น อสพ.มาพูดให้ชาวบ้านเข้าใจว่าโครงการฯ มาช่วยบ้าน ไม่ได้มาหลอก ใช้เวลาประมาณ 2 ปีกว่าชาวบ้านจะเชื่อ ตอนนั้นสบาย กลางคืนนอนหลับสบาย ไม่ต้องวิ่งหนีใครแล้ว
12.	รู้สึกกับสมเด็จพระย่าอย่างไร และถ้าสมเด็จพระย่าอยู่ที่นี้อยากจะบอกอะไรท่าน	- ท่านช่วยทุกคนออกจากขุมนรก ถ้าให้พูดก็คงพูดไม่ออก เคยได้มีโอกาสเข้าเฝ้าฯ เกิดซาติหน้าขอให้ได้เป็นประชาชนของพระองค์ ได้เป็นคนไทยจริงๆ (บ้าโอง) - โครงการเข้ามาได้ชีวิตใหม่ (ลุงชานาญ)

- ครูอุทัย มงคลสิน ครูโรงเรียนเขาแห่่งพัฒนา โครงการพัฒนาโดยตุงฯ พูดคุยแลกเปลี่ยนกับคณะครูตุงณสิกขาลัย

ครูอุทัย มงคลสินแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเป็นครู เริ่มจากการเรียนการสอนที่เอาเด็กออกจากห้องเรียน
คิดนอกกรอบ กล้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นเหตุเป็นผล ทำแล้วเกิดประโยชน์กับเด็ก

ประเด็นคำถาม – ตอบ

ลำดับ	คำถาม	คำตอบ
1.	เป็นครูในปัจจุบันมีวิชาสอนมากขึ้น แบบรับความคาดหวังมากขึ้น เราควร ทำอย่างไร	- ใช้การสอนแบบบูรณาการ เพื่อให้ได้หลากหลาย วิชาในเวลาเดียวกัน เรียนเสร็จก็ควรถามเด็กบ้าง ว่าได้เรียนวิชาอะไรบ้าง - คณิตศาสตร์ ได้เรื่องการวัดขนาด - ภาษาไทย ได้เรื่องการจดบันทึก การ เขียน - วิทยาศาสตร์ ก็ได้ให้เด็กลองสร้างเขื่อน จากดินเหนียวและทราย แล้วให้ปล่อยน้ำ ไหลลงเขื่อน แล้วเขื่อนที่เป็นดินทรายก็ พัง แต่เขื่อนที่เป็นดินเหนียวยังมีอยู่ เด็ก ก็จะได้คิดต่อ ว่าดินแต่ละชนิดมี องค์ประกอบอะไรบ้าง - ฝึกเด็กคิดวิเคราะห์ สังเกต ไม่จำเป็นต้องเอาอะไร ที่ยิ่งใหญ่มาให้ทดลองให้วุ่นวาย เอาสิ่งที่อยู่ใกล้ ตัวมาสอน
2.	ครูอุทัยถือว่าเป็นครูพันธุ์ใหม่ แต่ก็เคย เป็นครูพันธุ์เก่ามาก่อน อะไรเป็นจุด เปลี่ยนให้พาเด็กออกไปเรียนนอก ห้องเรียน หรือให้นอนเรียน	- เริ่มจากการลองออกแบบสื่อการเรียนรู้ให้เด็ก ที่ ไม่จำเป็นต้องเรียนรู้จากหนังสือในห้องอย่างเดียว หรือนั่งท่องจำอย่างเดียวแต่ให้เด็กออกไปเรียนรู้ จากของจริง ได้คิดวิเคราะห์และทดลอง เช่นสอน

		วิชาสิ่งแวดล้อม ก็พาเด็กออกไปเรียนรู้ระบบนิเวศ แมลงในแปลงนาข้าวเลย
3.	คุณพารณ เห็นอะไรที่ รร.บ้านขาแข้ง ฯ จึงให้ครูอุทัยไปสอน	- คุณพารณ บอกว่าให้เริ่มจาก รร.เล็กๆ ก่อน ถ้า สำเร็จ ก็จะเป็นต้นแบบ รร.อื่นๆ ก็จะทำตาม
4.	สิ่งที่ครูต้นแบบรุ่นใหม่ควรสอนจะเป็น อย่างไร	- ครูต้องเข้าใจเด็ก - ก่อนเรียนให้เด็กทำสมาธิ การอบรมเด็กต้องเน้น ว่าเรื่องวินัยสำคัญมาก (เล่าตัวอย่างสิ่งที่ดี และไม่ ดี ให้ฟัง) - เวลาตอบคำถามเด็ก ต้องถามเด็กว่าคิดอย่างไร ฟังเด็กก่อน แล้วอธิบายด้วยเหตุและผล
5.	เคยมีปัญหากับผู้ปกครองที่ไม่เข้าใจ วิธีการสอนหรือไม่	- ที่รร.บ้านขาแข้งฯ ไม่เคยมี ผู้ปกครองเขาเคารพ ครู เวลามีงานประเพณี ครูก็จะไปร่วมเสมอ - สมัยที่เคยอยู่โรงเรียนอื่น (นอกดอยตุง) เคยถูก ชาวบ้านประท้วงขับไล่ แต่ก็อธิบายเหตุผลให้ ชาวบ้านฟัง และขอเวลาพิสูจน์
6.	เคยลงโทษเด็กใหม่/ติเด็กใหม่ ถ้าเป็น คุณครูพันธุ์ใหม่ต้องใช้วิธีใดในการ ลงโทษเด็ก	- ต้องถามเด็กก่อน ว่าผิดจริงไหม ถ้าเด็กไม่ผิด ก็ จะไม่ตี ไม่ด่าเด็กว่าโง่ เพราะเด็กจะจำฝังใจ ต้อง ค่อยๆ อธิบายด้วยเหตุผลให้ฟัง และให้เด็กตั้งกฎ กติการ่วมกัน ให้เด็กมีส่วนร่วม - การสอนเด็กต้องคุยกับเด็กอย่างเข้าใจ เข้าถึง แล้วก็จะสามารถช่วยพัฒนาเด็กไปในทางที่ดีได้

วันที่ 2 วันพฤหัสบดีที่ 3 พฤษภาคม 2561

- ศึกษาฐานแปลงปลูกป่าเศรษฐกิจ แมคคาเดเมีย กาแฟอาราบิก้าดอยตุง และโรงงานแปรรูปแมคคาเดเมีย

นายสุรศักดิ์ เสียงดี ส่วนโรงงานแปรรูปแมคคาเดเมียและนายหลวง นามยี่ หัวหน้างานฝ่ายไรกาแพบบรรยายข้อมูล

ประเด็นคำถาม – ตอบ

ลำดับ	คำถาม	คำตอบ
1	ทำไมต้องใช้ไม้ค้ำต้นแมคคา	- กันลมพายุที่จะทำให้ต้นล้ม/ฉีก
2	นำเมล็ดที่ไม่ได้มาตรฐานหรือเสียไปทำอะไร	- เผาในเตาเผาชีวมวลเอาความร้อนมาอบแมคคาเดเมีย เพื่อลดการใช้แก๊ส LPG
3	แนวคิดเรื่องการออกแบบสินค้ามาจากไหน	- จากการลองผิดลองถูก และจากคณะดูงานที่มาดูงานเสนอความคิด แนะนำ ก็เอาไปทำ เอาไปปรับใช้
4	อายุกาแพมีอายุเท่าไร	- อายุสูงสุด 80 ปี แต่จะให้ผลผลิตถึง 30 ปี
5	ทำไมจึงให้ชาวบ้านเป็นเจ้าของต้นกาแพ	- โครงการเชื่อว่าชาวบ้านสามารถดูแล และเก็บผลผลิตเองได้แล้ว - การที่ชาวบ้านไม่เป็นเจ้าของต้นกาแพ ทำให้ได้ผลผลิตน้อย ชาวบ้านดูแลไม่ทั่วถึง ละเลย เปรียบเทียบกับเมื่อชาวบ้านเป็นเจ้าของเอง คนไหนขยันดูแลดี ก็ได้ผลผลิตก็ได้เยอะ มีรายได้มากขึ้นตามไปด้วย

- ศึกษาดูงานศูนย์ผลิตและจำหน่ายงานมือ

วิทยากรประจำโรงงานบรรยายความเป็นแต่ละโรงงาน กระบวนการผลิตและแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า

ประเด็นคำถาม – ตอบ

ลำดับ	คำถาม	คำตอบ
1.	เส้นฝ้ายทำเองหรือซื้อมา	- ซื้อมา ไม่ได้ปลูกเองเพราะไม่มีพื้นที่ปลูกที่เหมาะสม
2.	ใช้สีอะไรย้อมผ้า	- ใช้ทั้งสีย้อมผ้าเคมี สีอินทรีย์เคมีและสีย้อมธรรมชาติ ตามความต้องการของลูกค้า
3.	ชาวบ้านปลูกต้นปอสาขายหรือไม่	- ไม่ได้ปลูก ปอสาขึ้นเองตามธรรมชาติ เมื่อก่อนชาวบ้านไปหาจากในป่า แล้วขายที่โรงงาน
4.	กระดาสาไทยกับญี่ปุ่น ต่างกันอย่างไร	- ต่างกันที่วิธีการทำ ถ้ากระดาสาไทย ต้องซัอนแล้วตากแดดรอแห้งด้วยเฟรม อย่างน้อย 2 วัน ส่วนกระดาสาญี่ปุ่นซัอนแล้วใช้ขึ้นตากกับเตาตาก 15 นาทีก็แห้ง
5.	ขายกระดาสาเป็นแผ่นหรือไม่	- ส่วนใหญ่จะไม่ขายเป็นแผ่น จะเน้นการแปรรูปเพิ่มมูลค่ามากกว่า
6.	ดินที่มามาทำเซรามิกเอามาจากที่ไหน	- ส่วนใหญ่มาจากในพื้นที่

7.	นอกจากขายเซรามิกให้อีกแล้ว ยังมีขายที่ไหนอีก	- จะมีขายในบ้านดอยตุงไลฟ์สไตล์ และตามออเตอร์ของลูกค้า เช่น ทำแก้วนํ้า ให้ธนาคารกรุงศรีอยุธยา
----	--	--

- พุดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ได้รับผลประโยชน์จากโครงการพัฒนาดอยตุงฯ ผู้นำและผู้บริหารอบต. แม่ฟ้าหลวง

พุดคุยแลกเปลี่ยนกับผู้นำ จำนวน 6 คน ได้แก่ นายวีรชิต วรณชิตกุล นายก อบต.นายวิทยา วิเศษเจริญธรรม รองนายก อบต.นายเผ่าพันธ์ ธรรมบัณฑิต ปลัด อบต.นายประเสริฐ คำลือ รองประธานสภา
นายวันชัย ปรีชาสถาพรกุล สมาชิก อบต. และนางมยุรา สิลาวงศกรกุล ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฯแห่งพัฒนา

ประเด็นคำถาม – ตอบ

ลำดับ	คำถาม	คำตอบ
1.	การศึกษาที่สูงขึ้นของคนในพื้นที่ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงในพื้นที่หรือไม่อย่างไร	- ส่งผลการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี เนื่องจากเยาวชนรุ่นใหม่ในพื้นที่สามารถหางาน และทำอาชีพที่ดีได้มากกว่าสมัยก่อน รวมถึงการเดินทางไปทำงานต่างประเทศด้วย เพราะมีการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นทำให้เขาสามารถช่วยเหลือตัวเองและครอบครัวได้ - กล้าคิด กล้าแสดงออก - มีความคิดก้าวหน้า - มีวิสัยทัศน์ ในการมองหางานหาอาชีพใหม่ๆ เพื่อสร้างรายได้ให้แก่ตนเองและครอบครัว - มีโอกาสที่ดีในสังคม - มีเป้าหมายในการดำรงชีวิต

2.	ในยุคที่มีการพัฒนาแล้วหน่วยงานรัฐเข้าถึงคนในพื้นที่มากขึ้นแล้วนั้น ชาวบ้านในพื้นที่ต้องการการสนับสนุนอะไรอีกบ้างจากรัฐบาล	- ชาวบ้านมีความยินดีที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลทุกอย่างทุกโครงการที่เข้ามาไม่ขัดข้อง - อยากให้รัฐบาลสร้างโครงการช่วยเหลือสนับสนุนให้ตรงกับที่ชาวบ้านต้องการโดยอาจเข้ามาสอบถามชาวบ้านในพื้นที่ก่อนเพื่อหาแนวทางที่เหมาะสม
3.	ทำไมคนในพื้นที่นิยมไปทำงานต่างประเทศ	- ทำงานต่างประเทศได้ค่าแรงสูง แต่งานหนัก - ต้องการเก็บเงินก้อนไว้ใช้ในครอบครัว - ต้องการทำงานเก็บเงินเพื่อกลับมาทำธุรกิจของตนเอง
4.	อะไรทำให้คนรุ่นใหม่ที่ไม่ไปทำงานต่างประเทศ หรือนอกพื้นที่กลับมาอยู่ในท้องถิ่นของตนเองอีกครั้ง	- เนื่องจากในครอบครัวและในท้องถิ่นของคนชนเผ่า ยังคงมีการปลูกฝังวัฒนธรรมให้แก่คนรุ่นหลังอยู่เสมอ ควบคู่กับการเรียนรู้ตามยุคสมัยทำให้คนรุ่นใหม่รักถิ่นฐานบ้านเกิดของตนเอง

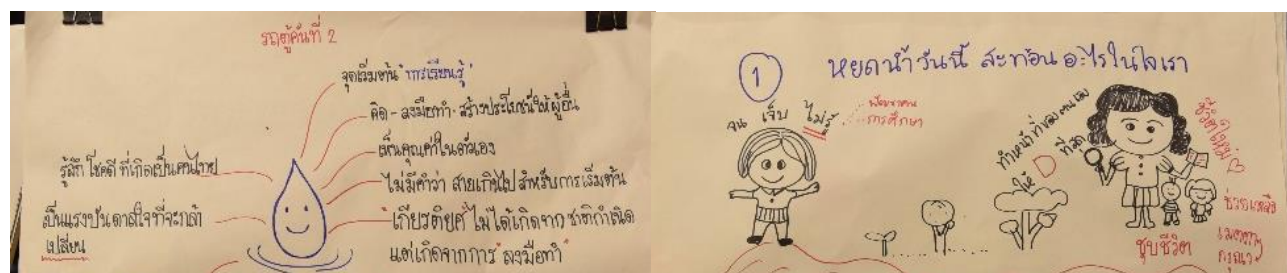
- ชมหอแห่งแรงบันดาลใจ พระตำหนักดอยตุง และสวนแม่ฟ้าหลวง

ข้อสังเกต: คณะใช้เวลาในการชม ถ่ายภาพ จดบันทึก และอ่าน สอบถามข้อมูลโครงการฯ ระหว่างชม นิทรรศการในหอแห่งแรงบันดาลใจ

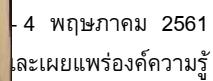
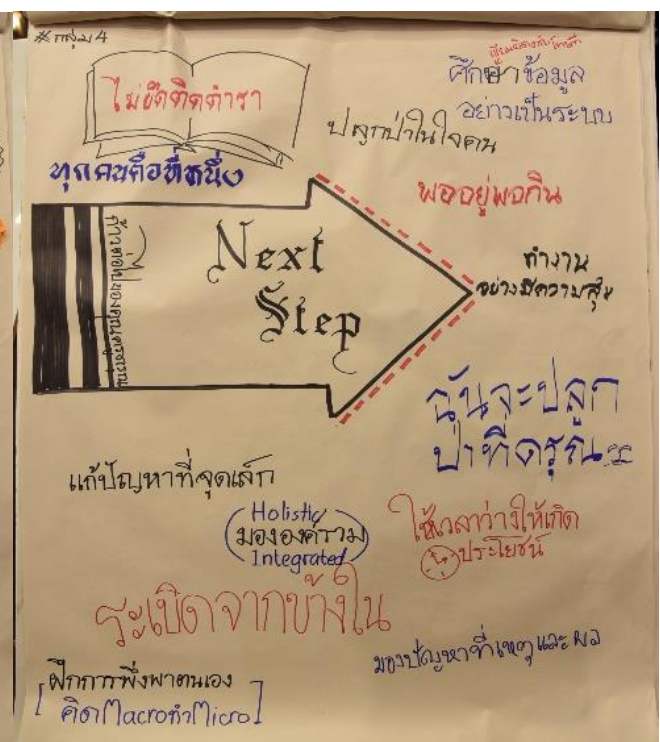
สรุปบทเรียนประจำวัน ที่ 3 พฤษภาคม 2561

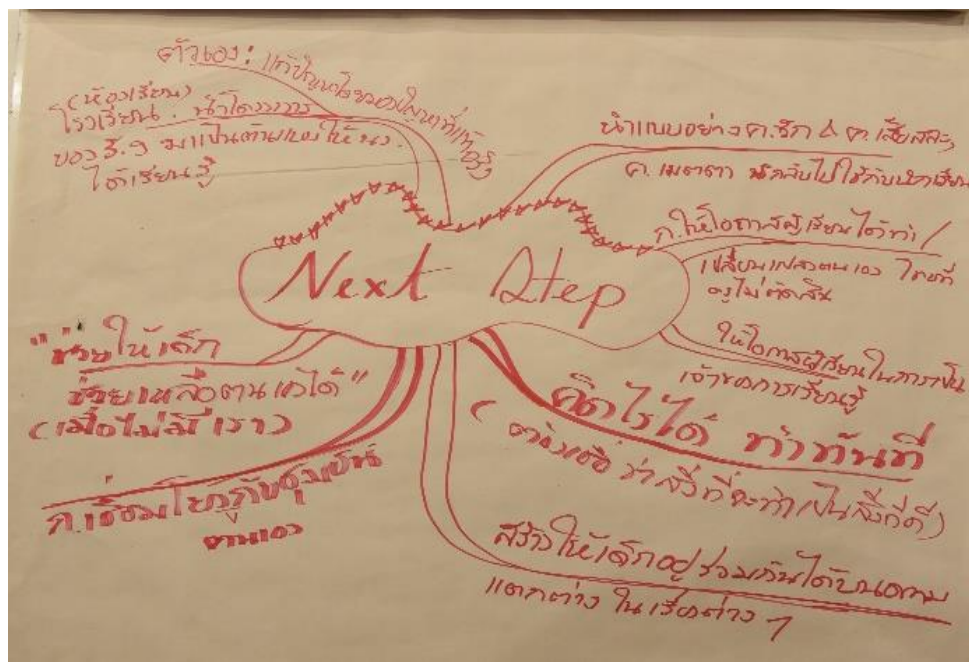
คำถาม (แบ่งตามการนั่งรถ)

- หยดน้ำนี้สะท้อนอะไรในใจคุณ
- ก้าวต่อไปของคุณครูตฤณสิกขาลัย (Next Steps)

วันที่ 3 วันศุกร์ที่ 4 พฤษภาคม 2561

- ฟังบรรยายสรุปการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก และเยาวชน ทั้งในโรงเรียน และนอกโรงเรียน

Mr.Tony Herring ผู้จัดการส่วนงานพัฒนาการศึกษา และน.ส.ชญานี ชาติปฏิมาพงษ์ ผู้จัดการส่วนพัฒนาเด็ก และเยาวชนบรรยายสรุปการเรียนการสอน ที่เน้นให้เด็กเป็นส่วนกลางในการเรียนรู้ โดยผ่านสื่อที่กระตุ้นให้เด็ก เกิดการเรียนรู้ด้วยตัวเองและการเรียนรู้นอกห้องเรียนของงานพัฒนาเด็ก/เยาวชน และโครงการค่ายต่างๆ

ประเด็นคำถาม – ตอบ

ลำดับ	คำถาม	คำตอบ
1	หลังจากการนำการเรียนการสอนแบบการให้เด็กเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้เข้ามาใช้มีความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างไร	- เด็กๆมีความสามารถในการเรียนรู้ที่ค่อนข้างเร็ว - มีความสามารถในการสื่อสารได้ดี ทั้งภาษาไทยและภาษาถิ่นรวมถึงการสื่อสารภาษาอังกฤษบ้าง จากการที่มีครูต่างชาติเป็นผู้สอน - เด็กๆ มีความสนุกในการเรียนรู้และทำให้เกิดแรงผลักดันในการรักเรียน
2	มีการฝึกครูผู้สอนอย่างไร	- On the job training - ครูทุกคนมีความตั้งใจในการฝึกสอนเป็นอย่างดี เพราะการที่เขาเรียนด้านนี้มาโดยตรงเพียงแต่ต้องมีการกระตุ้นให้เห็นให้ลงมือทำบ่อยๆเป็นประจำ เพราะการเรียนรู้ใหม่ๆ เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา - ต้องมีแรงผลักดันอยู่เสมอ ไม่มีการว่าถูกผิด Open mind. Open Heart.
3	มีนักเรียนทุนในพื้นที่เรียนด้านครูบ้างหรือไม่ และมีกี่คนที่ได้เป็นครูและกลับมาสอนนักเรียนในโรงเรียนในพื้นที่	- สอนที่โรงเรียนบ้านเขาแหงพัฒนา 1 ตำบล และกำลังศึกษาอยู่อีก 4 ตำบล

ข้อสังเกต

- คณะสนใจการเรียนการสอนที่ดอยตุงใช้ อยากมาเรียนรู้ แลกเปลี่ยน
- ฟังบรรยายสรุปเรื่องการพัฒนาตามตำราแม่ฟ้าหลวง และโครงการขยายผล

น.ส.ณัฏฐวรรค์ ชันติสิทธิ์ ผู้จัดการส่วนกลยุทธ์และภาคีสัมพันธ์ บรรยายสรุปการพัฒนาตามตำราแม่ฟ้าหลวง และโครงการขยายผล

- อุทยานสามเหลี่ยมทองคำ หอผี

ข้อสังเกต: คณะใช้เวลาานาน อ่านเกือบทุกจุด และสนใจมาก แต่มีเวลาจำกัด

4. ผลการประเมินความพึงพอใจและการประเมินด้านการจัดการ

4.1 ผลการประเมินความพึงพอใจ

รายงานผลการประเมิน

คณะครูโรงเรียนตรุษสิกขาลัย (หลักสูตรสร้างแรงบันดาลใจ)

วันที่มาศึกษาดูงาน : วันที่ 2 - 4 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2561

พื้นที่ดูงาน : โครงการพัฒนาดอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

1. จำนวนผู้เข้าร่วมศึกษาดูงานทั้งหมด 48 คน ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 33 คน คิดเป็นร้อยละ 68.75

2. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

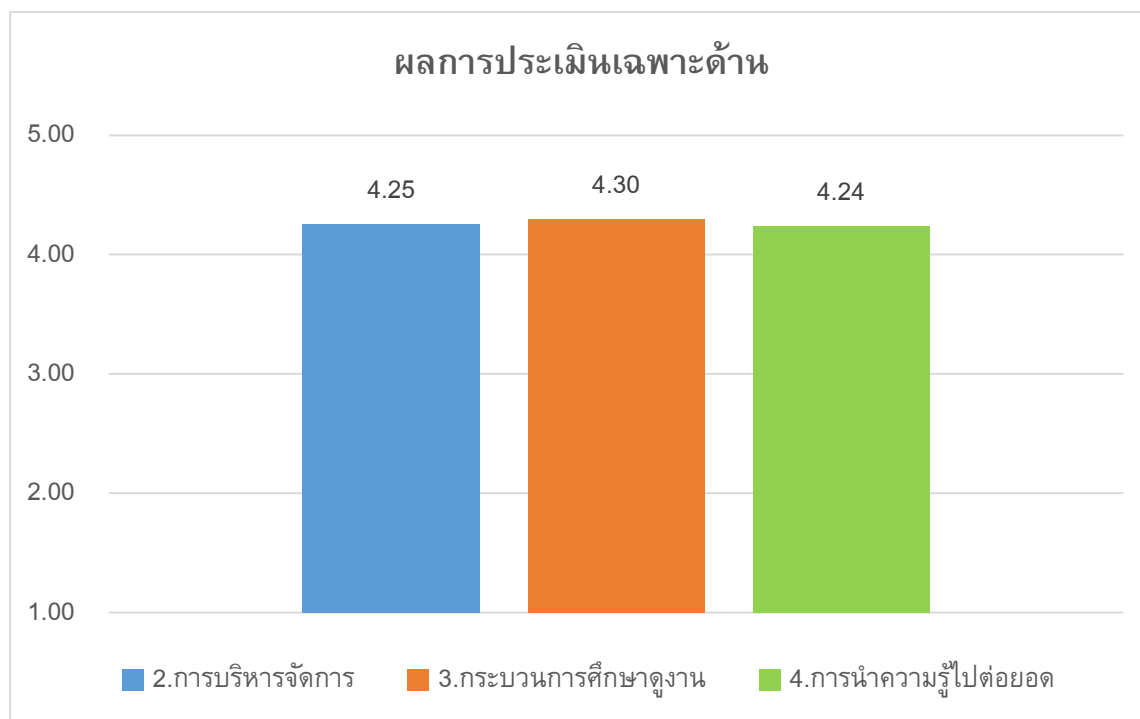
จากผลการประเมินพบว่า เป็นเพศชาย 9 คน (ร้อยละ 27.27) และเพศหญิง 20 คน (ร้อยละ 60.61) ไม่ตอบคำถามในข้อนี้ 4 คน ส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 54.55 และร้อยละ 33.33 จบการศึกษาในระดับปริญญาโท ซึ่งเป็นผู้ที่อยู่ในตำแหน่งปฏิบัติการ (ครู) ร้อยละ 78.79 ตำแหน่งผู้บริหารและหัวหน้างาน ร้อยละ 3.03 และ 6.06 ตามลำดับ นอกจากนี้ ร้อยละ 81.82 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ไม่เคยมาเข้าร่วมศึกษาดูงานที่โครงการพัฒนาตอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

3. ผลการประเมินจากคณะดูงานในด้านต่าง ๆ

ผลการประเมินคณะดูงานในด้านต่าง ๆ ได้มาจากการให้ผู้เข้าร่วมศึกษาดูงานแสดงความคิดเห็นผ่านแบบประเมินในหัวข้อต่าง ๆ ซึ่งกำหนดระดับความคิดเห็นดังนี้ 1 = น้อยที่สุด 2 = น้อย 3 = ปานกลาง 4 = มาก 5 = มากที่สุด

คณะคุณครูโรงเรียนตรุณสิกขาลัย (หลักสูตรสร้างแรงบันดาลใจ) เข้ามาศึกษาดูงาน ณ โครงการพัฒนาตอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ วันที่ 2 - 4 พฤษภาคม 2561 โดยรับฟังการบรรยายและศึกษาดูงานฐานการเรียนรู้ภายในโครงการฯ ซึ่งมีผลการประเมิน ดังนี้

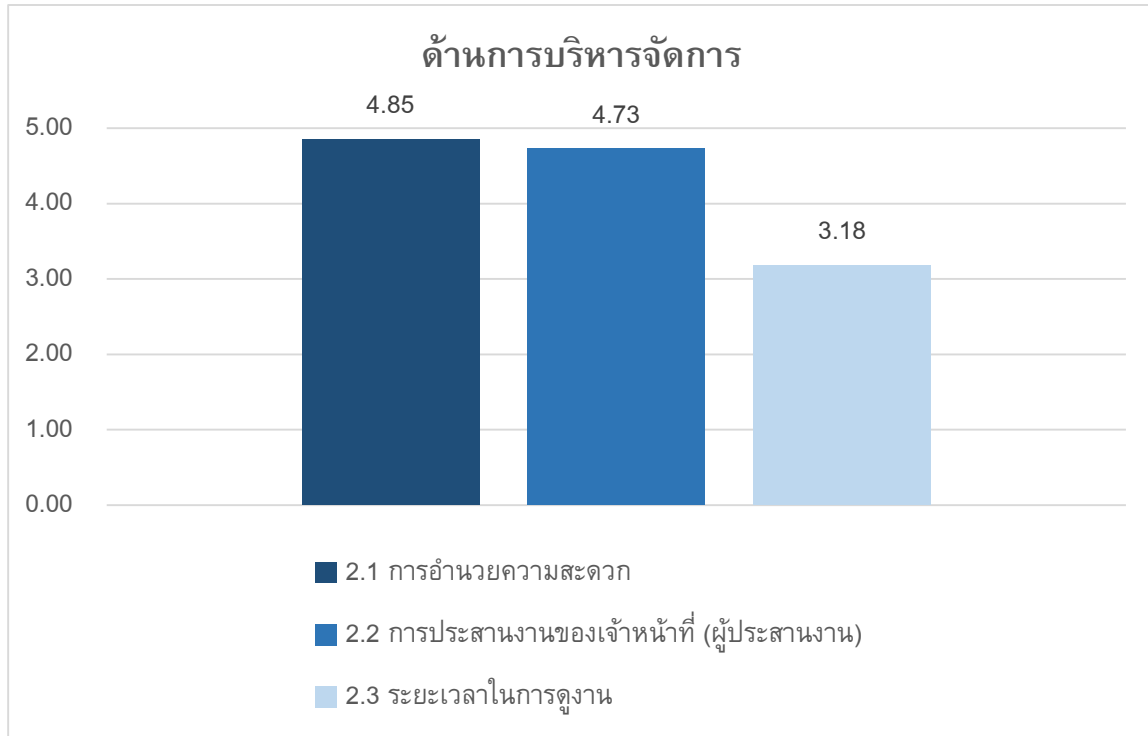
3.1 การประเมินผลภาพรวมเฉพาะด้าน 3 ด้าน คือ การบริหารจัดการ กระบวนการศึกษาดูงาน และการนำความรู้ไปต่อยอด พบว่า ด้านการนำความรู้ไปต่อยอด มีค่าคะแนนน้อยที่สุด คือ 4.24

3.2 ผลการประเมินแยกตามประเด็น

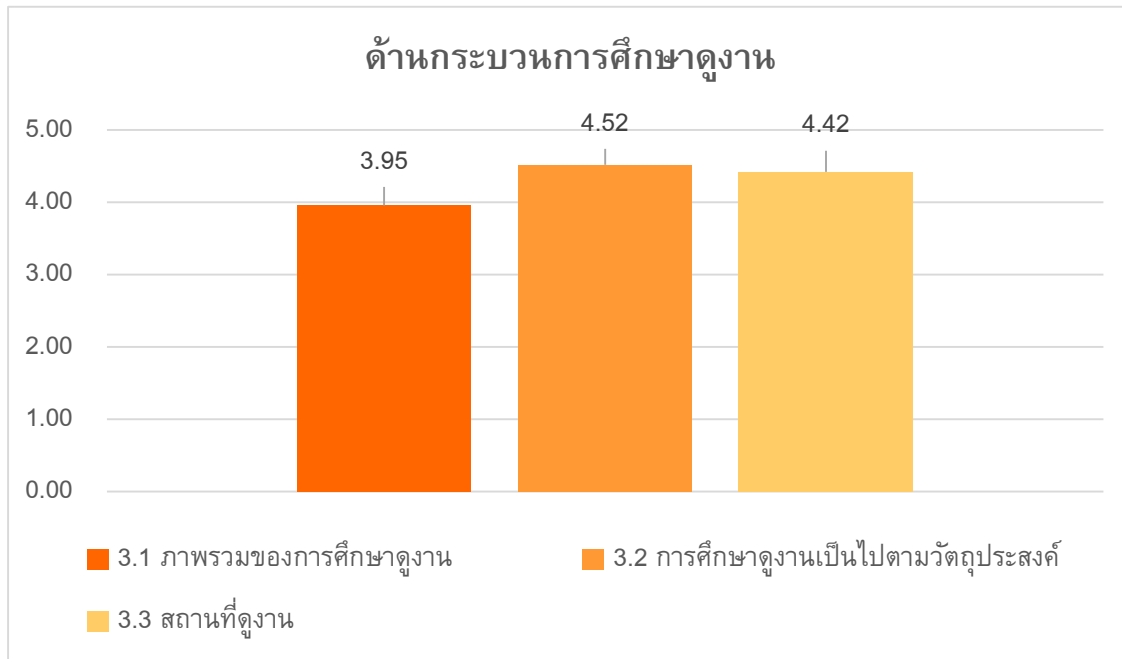
(1) ด้านการบริหารจัดการ

ด้านการบริหารจัดการพบว่า เรื่อง ระยะเวลาในการดำเนินงาน มีค่าคะแนนน้อยที่สุด คือ 3.18

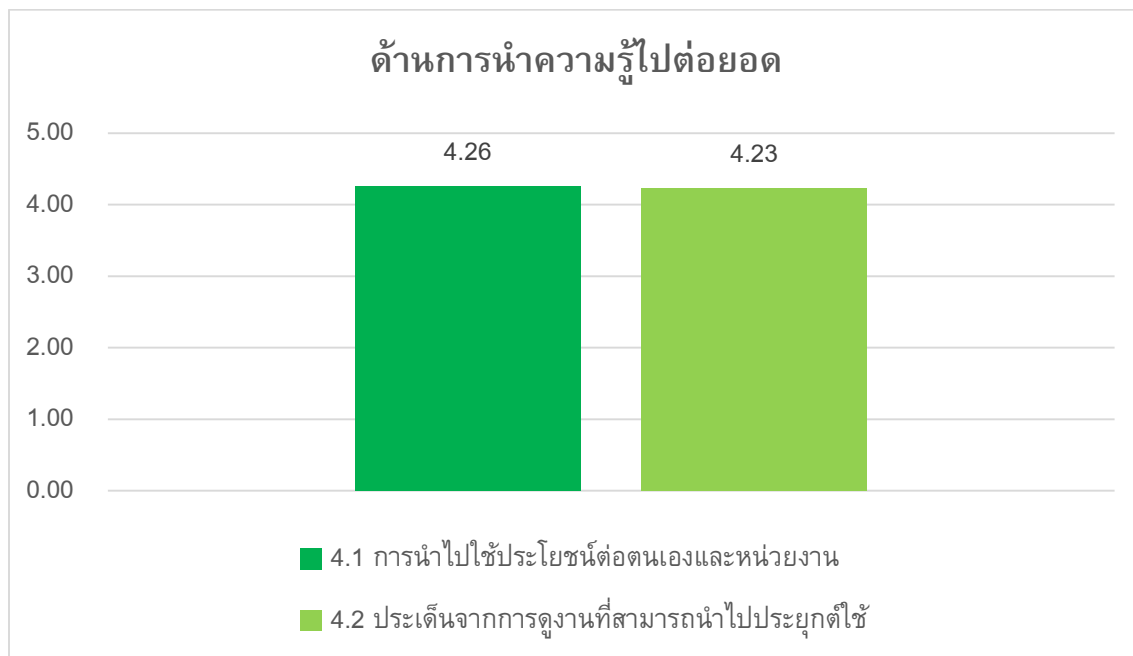
(2) ด้านกระบวนการศึกษาดูงาน

ด้านกระบวนการศึกษาดูงานพบว่า เรื่องภาพรวมของการศึกษาดูงานมีค่าคะแนนน้อยที่สุดอยู่ที่ 3.95

(3) ด้านการนำความรู้ไปต่อยอด

ด้านการนำความรู้ไปต่อยอดพบว่า เรื่อง ประเด็นจากการดูงานที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ มีค่าคะแนนน้อยที่สุด คือ 4.23

(4) ข้อคำถามที่ได้คะแนนน้อย

เมื่อพิจารณาจากผลการประเมินทั้งหมด พบว่า เรื่องระยะเวลาในการดำเนินงานมีความเหมาะสม มีค่าคะแนนน้อยที่สุด คือ 3.18 อยู่ในระดับปานกลาง รวมทั้งเรื่องการจัดเนื้อหาในการดำเนินงานมีความเหมาะสม มีค่าคะแนน 3.70 และประเด็นจากการดำเนินงานที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ ปรากฏว่า เรื่อง การพูดคุยแลกเปลี่ยนกับผู้ได้รับผลประโยชน์จากโครงการพัฒนาโดยตุงฯ ผู้นำ และผู้บริหาร อบต.แม่ฟ้าหลวง มีค่าคะแนน 3.76

(5) การศึกษาดูงานครั้งนี้ท่านได้รับแรงบันดาลใจอะไรบ้างที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับงานของท่าน สิ่งที่คุณตอบแบบสอบถามได้รับจากการศึกษาดูงาน สรุปได้ดังนี้

- ได้รับแรงบันดาลใจในการสร้างแรงผลักดันในการทำงานพัฒนาและการศึกษา (อาชีพรู)
- ได้รับแนวคิดและแรงบันดาลใจจากสมเด็จย่า เช่น
 - หลักการทำงาน การเก็บข้อมูล เพื่อหาปัญหาที่แท้จริง
 - การสร้างคน สร้างนักเรียน
 - การใช้ชีวิตที่เรียบง่าย
 - ความเพียรพยายามของสมเด็จย่าที่จะพัฒนาโดยตุง
 - จะนำความรัก ความเพียรของท่านไปใช้กับเด็กนักเรียน
 - กิจกรรมที่จะเชิญชวนนักเรียนทำในคาบเรียน ได้อย่างเดียวจากสมเด็จย่า
- ได้แนวคิดหรือหลักการที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติ เช่น
 - เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา
 - หลักการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติงาน
 - การพัฒนาคนด้วยการลงมือทำอย่างทุ่มเท
 - การบริหารการทำงาน
 - คิดได้ ต้องลงมือทำ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น
 - ความร่วมมือร่วมใจ ความรักสามัคคี ความพากเพียร ความเมตตา
 - การเรียนรู้ที่ไม่มีวันสิ้นสุด
 - ความกล้าที่จะเปลี่ยน
 - นอกกรอบแต่ไม่หลุดกรอบ
 - หัวใจของผู้ให้ เมตตา กรุณา

- แนวความคิดในการอบรมสั่งสอนนักเรียน
- การมองผู้อื่นต้องมองให้นานและมองที่ใจ
- สร้างคน สร้างงาน สร้างโอกาส สร้างความมั่นคงกับตนเองและสังคม ประเทศชาติ
- นำสิ่งของที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- รู้จักคุณค่าของตนเอง ทำหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุด รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น และนำความรู้ความสามารถที่มีไปพัฒนาตนเอง คนรอบข้าง และสังคมที่ตนเองได้เติบโตมา
- การเรียนการสอนที่มีลักษณะบูรณาการความคิดทั้งวิทยาศาสตร์ การเกษตรและการผลิต เศรษฐศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ กฎหมาย วัฒนธรรมและการเมือง
- มีความภูมิใจในความเป็นไทย รวมทั้งตระหนักในทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และยาเสพติด เช่น
 - ความหลากหลายที่สวยงามในการอยู่ร่วมกันของชาติพันธุ์ต่างๆ
 - ตระหนักถึงสำนึกรักแผ่นดิน ที่จะเป็แรงขับเคลื่อนในการถ่ายทอดพลังนี้แก่นักเรียนต่อไป
 - ภูมิใจที่เกิดเป็นประชาชนคนไทย
 - ตระหนักเรื่องยาเสพติด
 - รักและหวงแหนทรัพยากรมากยิ่งขึ้น รักประเทศไทยมากยิ่งขึ้น รักและศรัทธาราชวงศ์มากยิ่งขึ้น สิ่งเหล่านี้ทำให้เราปรับพฤติกรรมการใช้ชีวิต รู้จักแยกขยะให้มากขึ้นกว่าที่ทำอยู่และจะประหยัดการใช้ทรัพยากรต่อไป
- ได้สิ่งที่มุ่งหวัง หรือคาดหวังว่าจะทำในอนาคต
 - ความตั้งใจในการทำงาน มุ่งพลังพัฒนาเยาวชนให้เป็นกำลังสำคัญที่จะสร้างความเจริญให้แก่ประเทศชาติของตนเอง
 - สู้ต่อไปอย่างถอย ถ้าสิ่งที่ทำการสอนมีคุณค่ากับนักศึกษาที่จะต้องไปรับผิดชอบชีวิตคนอื่นในอนาคต อย่าปล่อยให้การบริหารตามตะวันตกมากระทบสิ่งที่ดี
 - รู้สึกอยากพัฒนาโรงเรียนให้ดีและเข้าถึงนักเรียนมากขึ้นและตั้งใจทำหน้าที่ตนเองให้ดีที่สุด
 - โอกาสในการทำความดี
 - เป็นเพียงหยดน้ำเล็กๆ ที่คอยสร้างคุณประโยชน์ให้กับผู้อื่นและสังคมต่อไป
 - เข้าใจตัวเองและเตรียมรับมือกับปัญหาที่เข้ามาได้ถูกจุด

3.3 ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ และความคิดเห็น

(1) สิ่งที่ยากให้มีการเพิ่มเติม

- ระยะเวลาในการจัดอบรม : เพิ่มเติมวันในการศึกษาดูงาน เพราะตารางค่อนข้างแน่น จะได้ศึกษาในแต่ละสถานที่อย่างเต็มที่ รวมทั้งเพิ่มเติมช่วงเวลาและสถานที่พักผ่อนมากขึ้น และอยากได้เวลาเพิ่มเติมในการดูหอผีน้ำ พระตำหนักดอยตุง และหอแห่งแรงบันดาลใจ
- การลงมือปฏิบัติและลงพื้นที่ชุมชน : เพิ่มเติมนการลงมือปฏิบัติจริงและการลงชุมชน เพื่อพูดคุย สัมผัสเรียนรู้และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับชาวบ้านในชุมชนจริง
- อยากให้มีคนช่วยสรุปแต่ละหัวข้อ ประเด็น จับประเด็นที่ซ้ำ เพื่อลดระยะเวลาและความยาวของการอบรมในหัวข้อเดิม หรือพูดซ้ำ
- อยากรู้กระบวนการพัฒนาคน (เจ้าหน้าที่ของโครงการ) และการทำงานเชิงรุกกับชาวบ้านเพื่อความยั่งยืน
- ขอช่วงเวลาที่ได้นั่งดื่มด่ำในสภาวะรอบข้างเพื่อให้เกิดการผ่อนคลายและเรียนรู้ได้มากขึ้น

(2) สิ่งที่ยากให้แก้ไข

- การจัดลำดับหัวข้อบรรยายและความหนาแน่นของโปรแกรม
- การจัดเรียงลำดับการบรรยายและสถานที่ไม่ให้ง่วงไปวนมา บางอย่างบรรยายซ้ำมากเกินไป ควรเน้นเฉพาะที่จริงแล้วบรรยายสรุป
- การจัดทริปตามตารางงานมากเกินไป ไม่มีเวลาเป็นส่วนตัว ในบางครั้งเกิดความตึงเครียด
- กิจกรรมค่อนข้างแน่น จนทำให้เกิดการเหนื่อยล้า อ่อนเพลีย
- เนื้อหาแน่นเกินไปกับระยะเวลาที่จำกัด ข้อมูลเข้าไปมากในเวลาที่รวบรัดและติดต่อกันหลายช่วง
- การควบคุมเวลาเป็นหลัก ควบคุมปริมาณของเนื้อหาและขอบเขตการเรียนรู้ มีความยืดหยุ่นในด้านเนื้อหา ไม่จำเป็นต้องรับความรู้ในทุกช่วงเวลา
- ควรแบ่งเวลาให้เหมาะสมตามกำหนดการและไม่จัดให้เวลากระชั้นชิดจนเกินไป ควรมีเวลาผ่อนคลายมากขึ้น เพราะจะทำให้ไม่น่าเบื่อจนเกินไป
- ควรจะมีการจัดสรรเวลาให้ดีขึ้นกว่าเดิม เพราะบางที่ใช้เวลามากเกินไป และการฟังบรรยายในบางเรื่องควรกระชับกว่านี้ มีการกำหนดถาม-ตอบ ในเวลาที่เหมาะสมไม่เกินเวลาที่กำหนดไว้ในกำหนดการ

- อยากให้ลดกิจกรรมลงอีก รู้สึกว่ากำหนดการแน่นมาก ทำให้ช่วงบ่ายสมาธิหลุดและไม่ได้ความรู้เต็มที่ ถ้าให้เวลาได้พักผ่อนช่วงบ่าย หรือทำกิจกรรมเชิงลงมือปฏิบัติ ก็จะช่วยให้ผู้รับฟังบรรยายสนุกขึ้น
- จัดช่องว่างให้มีการตกผลึก
- ประเด็นการพูดคุยของ อบต. ไม่ชัดเจน

(3) ข้อเสนอแนะอื่นๆ

- วิทยากรทุกท่านดูแลต้อนรับดี น่ารัก และมีความรู้แน่น
- วิทยากรบรรยายดีและให้ข้อเสนอแนะดีมาก
- ประทับใจการศึกษาดูงานในครั้งนี้
- ประทับใจวิทยากรทุกท่าน
- ขอขอบคุณสำหรับวิทยากรและผู้นำทุกคนเป็นอย่างยิ่งที่เสียสละเวลามาครั้งนี้
- ขอขอบคุณที่สร้างแรงบันดาลใจ
- ขอขอบคุณสำหรับการต้อนรับและการให้ความรู้ในทริปนี้
- ขอชื่นชมเจ้าหน้าที่มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ ทุกท่านที่ให้ข้อมูลเป็นอย่างดี
- ขอช่วงเวลาที่ได้ดื่มด่ำกับสภาวะรอบข้างเพื่อให้เกิดการผ่อนคลายและเรียนรู้ได้มากขึ้น
- ขอขอบคุณครับ ครอบครัวย่านกิจกรรมแห่งตรุษสิกขาลัย อยากให้เด็กปลายน้ำ (เด็กตรุษ) มาแลกเปลี่ยนกับนักเรียนที่นี่ เพราะอยากให้เด็กนักเรียนที่นี่ไปเรียนรู้งานที่ตรุษฯ บ้าง เด็กที่นี่คงเก่งวิถีชีวิตที่เด็กกรุงเทพฯ ไม่มี
- จากการดูงานครั้งนี้ยังคงจะมีความมุ่งมั่นเหมือนเดิมและจะพยายามถ่ายทอดกระบวนการการเรียนรู้ส่งต่อให้ผู้อื่นด้วย
- อยากให้จัดสรรเวลาให้คนที่มาเยือนได้สัมผัสบรรยากาศของดอยตุงมากกว่านี้ เพราะใช้เวลาไปกับการฟังบรรยายค่อนข้างมาก

ภาคผนวก

1. รายชื่อคณะ

ลำดับ	เพศ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
1	ญ	Miss. Nalin Tutiya-phuengprasert	ครู
2	ญ	Miss. Ajchara Tachasintana	ครู
3	ญ	Miss. Rossarin Sookpradeam	ครู
4	ด	Miss. Nutthanit Junpho	ผู้ติดตาม (เด็กเล็ก)
5	ญ	Miss. Surat Thanprasertkul	ครู
6	ช	อ.วุฒิ	ผู้ติดตาม

7	ด	มุกกี	ผู้ติดตาม (เด็กเล็ก)
8	ญ	Miss. Chomphunuch Jarusrose	ครู
9	ญ	Miss. Pintippa Sangwan	ครู
10	ช	Mr. Komsan Raxsiri	ครู
11	ญ	Mrs. Supichaya Sirisomphobchai	ครู
12	ด	Ms.Siriratch Sirisomphobchai	ผู้ติดตาม (เด็กโต)
13	ด	Ms.Napaphat Sirisomphobchai	ผู้ติดตาม (เด็กเล็ก)
14	ช	Mr. Meechai Junpho	ครู
15	ช	Mr. Ittichai Rattanathavorn	ครู
16	ญ	Ms. Hathaithip Maneethipsakul	ครู
17	ญ	Miss. Nusarin Nusen	ครู
18	ญ	Miss. Sroysruang Sansurasilp	ครู
19	ช	Mr. Chinapat Mongkholsiriwattana	ครู
20	ญ	Miss. Sarochar Soonkit	ครู
21	ช	Mr. Narongsak Yonprawet	ครู
22	ญ	Miss. Noppron Yengsakulpaisal	ครู
23	ญ	Ms. Napat Kaewdee	ครู
24	ญ	Mrs. Nopphan Promsunthorn	ครู
25	ญ	Miss. Anusara Siripramnukul	ครู
26	ญ	Miss. Jarunee Permsup	ครู
27	ญ	Ms. Phawida Saiophat	ครู
28	ญ	Miss. Vilasine Lertvijitpun	ครู
29	ญ	Miss. Tidarat Chanchai	ครู
30	ญ	Miss. Suttinee Petchtongkum	ครู
31	ญ	Miss. Jirapa Kunsua	ครู
32	ญ	Miss. Tayagorn Warathornthnakul	ครู
33	ช	Mr. Akekarache Pan-umphan	ครู

34	ญ	Miss. Manipron Samart	ครู
35	ญ	Miss. Pattra Ngoummaraporn	ครู
36	ช	Mr. Prapat Limahutaseranee	ครู
37	ช	Mr. Kompakron Pianon	ครู
38	ญ	Miss. Panticha Phetrak	ครู
39	ญ	Miss. Uraiwan Juntasing	ครู
40	ช	Mr. Songpon Hansawongthong	ครู
41	ช	Mr. Sorawit Chankajorn	ครู
42	ญ	Miss. Sirivilai Poonjarern	ครู
43	ช	Mr. Tanakrit Kuntula	ครู
44	ช	Mr. Weerapun Punyayeun	ครู
45	ช	Mr. Sarvesh Naidoo	ครู
46	ช	Mr. Chonlatep Amortrakul	ครู
47	ญ	Miss. Panchita Sarovath	ครู
48	ญ	Miss. Angsana Keawmneeaim	ครู

2. แบบประเมินความพึงพอใจ

แบบประเมินผลการศึกษาดูงาน มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์

วัตถุประสงค์ : เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลไปปรับปรุงและพัฒนากระบวนการศึกษาดูงานต่อไป

คำชี้แจง : ระดับความคิดเห็น 1 = น้อยที่สุด 2 = น้อย 3 = ปานกลาง 4 = มาก 5 = มากที่สุด

1.ข้อมูลคณะดูงาน										
ชื่อคณะ คณะคุณครูโรงเรียนตรุษสิกขาลัย (หลักสูตรสร้างแรงบันดาลใจ)										
วันที่มาศึกษาดูงาน : วันที่ 2-4 พฤษภาคม พ.ศ.2561 เป็นระยะเวลา 3 วัน 2 คืน										
2.การบริหารจัดการ										
รายละเอียด					ระดับความคิดเห็น					
					1	2	3	4	5	
2.1 การอำนวยความสะดวก										
(1) อาหาร เครื่องดื่ม มีความเหมาะสมและเพียงพอ										
(2) ที่พักสะอาดและปลอดภัย										
2.2 การประสานงานของเจ้าหน้าที่ (ผู้ประสานงาน)										
(1) เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำและความช่วยเหลือในการศึกษาดูงาน										
(2) เจ้าหน้าที่สามารถตอบข้อซักถามได้ดี										
(3) เจ้าหน้าที่โครงการประสานงานครั้งนี้ได้เป็นอย่างดี										
2.3 ระยะเวลาในการดูงาน										
(1) ระยะเวลาในการศึกษาดูงานมีความเหมาะสม										
3.กระบวนการศึกษาดูงาน										
3.1 ภาพรวมของการศึกษาดูงาน										
(1) การจัดลำดับเนื้อหาการดูงานมีความเหมาะสม										
(2) ได้รับความรู้ และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ตรงตามความคาดหวัง										
3.2 การศึกษาดูงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์										
(1) เพื่อเรียนรู้การพัฒนาตามตำราแม่ฟ้าหลวงและแนวคิดศาสตร์พระราช										

2.การบริหารจัดการ					
รายละเอียด	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
(2) เพื่อสร้างแรงบันดาลใจในการทำงานให้กับคุณครู					
(3) เพื่อให้ได้เรียนรู้และนำไปปรับใช้ในการทำงาน					
3.3 สถานที่ดูงาน /กิจกรรม/การบรรยาย					
อุทยานศิลปะวัฒนธรรมแม่ฟ้าหลวง					
- วิทยากรอธิบายให้ความรู้และสามารถตอบคำถามได้ชัดเจน					
- วิทยากรมีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องที่บรรยาย					
- เนื้อหาที่จัดครอบคลุมเพียงพอ และสอดคล้องกับหัวข้อ/ประเด็น					
3.กระบวนการศึกษาดูงาน					
รายละเอียด	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
- ศูนย์ข้อมูลโครงการพัฒนาโดยดูฯ					
- วิทยากรอธิบายให้ความรู้และสามารถตอบคำถามได้ชัดเจน					
- วิทยากรมีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องที่บรรยาย					
- เนื้อหาที่จัดครอบคลุมเพียงพอ และสอดคล้องกับหัวข้อ/ประเด็น					
- สื่อ/อุปกรณ์ที่ใช้ หรือเอกสารประกอบการบรรยายเหมาะสมกับเนื้อหา					
พูดคุยแลกเปลี่ยนกับอาจารย์อุทัย มงคลสิน					
- วิทยากรอธิบายให้ความรู้และสามารถตอบคำถามได้ชัดเจน					
- วิทยากรมีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องที่บรรยาย					
- เนื้อหาที่จัดครอบคลุมเพียงพอ และสอดคล้องกับหัวข้อ/ประเด็น					
ปาฐกถา นวัตกรรม นวัตกรรม 1					
- วิทยากรอธิบายให้ความรู้และสามารถตอบคำถามได้ชัดเจน					
- วิทยากรมีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องที่บรรยาย					
- เนื้อหาที่จัดครอบคลุมเพียงพอ และสอดคล้องกับหัวข้อ/ประเด็น					

2.การบริหารจัดการ					
รายละเอียด	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
- สื่อ/อุปกรณ์ที่ใช้ หรือเอกสารประกอบการบรรยายเหมาะสมกับเนื้อหา					
ศูนย์ผลิตและจำหน่ายงานมือ					
- วิทยากรอธิบายให้ความรู้และสามารถตอบคำถามได้ชัดเจน					
- วิทยากรมีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องที่บรรยาย					
- เนื้อหาที่จัดครอบคลุมเพียงพอ และสอดคล้องกับหัวข้อ/ประเด็น					
- สื่อ/อุปกรณ์ที่ใช้ หรือเอกสารประกอบการบรรยายเหมาะสมกับเนื้อหา					
อบต.แม่ฟ้าหลวง					
- วิทยากรอธิบายให้ความรู้และสามารถตอบคำถามได้ชัดเจน					
- วิทยากรมีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องที่บรรยาย					
- เนื้อหาที่จัดครอบคลุมเพียงพอ และสอดคล้องกับหัวข้อ/ประเด็น					
- สื่อ/อุปกรณ์ที่ใช้ หรือเอกสารประกอบการบรรยายเหมาะสมกับเนื้อหา					
พระตำหนักดอยตุง					
- วิทยากรอธิบายให้ความรู้และสามารถตอบคำถามได้ชัดเจน					
- วิทยากรมีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องที่บรรยาย					
- เนื้อหาที่จัดครอบคลุมเพียงพอ และสอดคล้องกับหัวข้อ/ประเด็น					
- สื่อ/อุปกรณ์ที่ใช้ หรือเอกสารประกอบการบรรยายเหมาะสมกับเนื้อหา					
หอแห่งแรงบันดาลใจ					
- วิทยากรอธิบายให้ความรู้และสามารถตอบคำถามได้ชัดเจน					
- วิทยากรมีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องที่บรรยาย					
- เนื้อหาที่จัดครอบคลุมเพียงพอ และสอดคล้องกับหัวข้อ/ประเด็น					
- สื่อ/อุปกรณ์ที่ใช้ หรือเอกสารประกอบการบรรยายเหมาะสมกับเนื้อหา					
การบรรยาย เรื่อง การพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก และเยาวชน ทั้งในโรงเรียน และนอกโรงเรียน					

2.การบริหารจัดการ					
รายละเอียด	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
- วิทยากรอธิบายให้ความรู้และสามารถตอบคำถามได้ชัดเจน					
- วิทยากรมีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องที่บรรยาย					
- เนื้อหาที่จัดครอบคลุมเพียงพอ และสอดคล้องกับหัวข้อ/ประเด็น					
- สื่อ/อุปกรณ์ที่ใช้ หรือเอกสารประกอบการบรรยายเหมาะสมกับเนื้อหา					
บรรยาย เรื่อง การพัฒนาตามตำราแม่ฟ้าหลวงและโครงการขยายผล					
- วิทยากรอธิบายให้ความรู้และสามารถตอบคำถามได้ชัดเจน					
- วิทยากรมีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องที่บรรยาย					
- เนื้อหาที่จัดครอบคลุมเพียงพอ และสอดคล้องกับหัวข้อ/ประเด็น					
- สื่อ/อุปกรณ์ที่ใช้ หรือเอกสารประกอบการบรรยายเหมาะสมกับเนื้อหา					
หอดูฟ้า อุทยานสามเหลี่ยมทองคำ					
- วิทยากรอธิบายให้ความรู้และสามารถตอบคำถามได้ชัดเจน					
- วิทยากรมีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องที่บรรยาย					
- เนื้อหาที่จัดครอบคลุมเพียงพอ และสอดคล้องกับหัวข้อ/ประเด็น					
- สื่อ/อุปกรณ์ที่ใช้ หรือเอกสารประกอบการบรรยายเหมาะสมกับเนื้อหา					
4.การนำความรู้ไปต่อยอด					
รายละเอียด	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
4.1 การนำไปใช้ประโยชน์ต่อตนเองและหน่วยงาน					
(1) การศึกษาดูงาน ครั้งนี้เป็นประโยชน์กับตัวท่านเอง มากน้อยเพียงใด					
(2) ท่านคิดว่าจะสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้กับงานของท่านได้มากน้อยเพียงใด					
4.2 ประเด็นจากการดูงานที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้					
(1) อุทยานศิลปวัฒนธรรมแม่ฟ้าหลวง (จุดเริ่มต้นของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ)					

4.การนำความรู้ไปต่อยอด					
รายละเอียด	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
(2) การพูดคุยกับชาวบ้านอาวุโส ถึงวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ก่อนโครงการเข้ามา					
(3) การพูดคุยแลกเปลี่ยนกับอาจารย์อุทัย มงคลสิน					
(4) การจัดการพื้นที่ป่า “ดอยตุงโมเดล”					
(5) แนวความคิดและแนวทางการปฏิบัติ “ปลูกป่าปลูกคน”					
(6) หอแห่งแรงบันดาลใจ					
(7) โรงงานทอผ้าเย็บผ้า โรงงานกระดาษสา โรงงานคั่วกาแฟ และโรงงานเซรามิก ที่ ศูนย์ผลิตและจำหน่ายงานมือ					
(8) การพูดคุยแลกเปลี่ยนกับผู้ได้รับผลประโยชน์จากโครงการพัฒนาดอยตุงฯ ผู้นำ และผู้บริหาร อบต.แม่ฟ้าหลวง					
(9) การพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก และเยาวชน ทั้งในโรงเรียน และนอกโรงเรียน					
(10) หลักการพัฒนาตามตำราแม่ฟ้าหลวง					
(11) หอผืน อุทยานสามเหลี่ยมทองคำ					

4.3 การศึกษาดูงานในครั้งนี้ท่านได้รับแรงบันดาลใจอะไรบ้างที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับงานของท่าน

5.ข้อเสนอแนะต่อการศึกษาดูงาน

5.1 หากท่านมีโอกาสกลับมาดูงานโครงการฯ อีกครั้งท่านอยากให้มีการเพิ่มเติมหรือแก้ไขในเรื่องใด

เพิ่มเติม _____

แก้ไข

5.2 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

6. ข้อมูลส่วนบุคคล

- (1) เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
- (2) อายุ ปี
- (3) การศึกษา ☐ ไม่ได้เรียน ☐ ประถมศึกษา ☐ มัธยมต้น/ปวช.
☐ มัธยมปลาย/ปวส. ☐ อนุปริญญา ☐ ปริญญาตรี
☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก ☐ อื่นๆ.....

- (4) หน่วยงาน ☐ รัฐบาล ☐ รัฐวิสาหกิจ ☐ เอกชน
☐ สถาบันการศึกษา ☐ องค์กรเอกชนเพื่อสาธารณประโยชน์ (NGO)
☐ สถาบันฝึกอบรม, ชาวบ้าน (กลุ่มอาชีพ) ☐ สื่อมวลชน
☐ หน่วยงานภายใน ☐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
☐ องค์กรระหว่างประเทศ ☐ อื่นๆ.....
- (5) ตำแหน่ง ☐ ผู้บริหาร ☐ หัวหน้างาน ☐ ฝ่ายปฏิบัติการ
☐ นักศึกษา ☐ อื่นๆ.....
- (6) การเข้าร่วมศึกษาดูงาน ☐ ไม่เคย